

፫ይ ሰንበት ዝጽጌ

ጥቅምቲ 15 2013 ዓ.ም (10/25/2020)

ማርያም አብነት እምነትና እያ

መዝሙር: ወመኑ መሓሪ ዘከማከ... ከማኻ ዝበለ መሓሪ መንኣሎ፤ ምስ ኖሳ ኪዳን ዘጽናዕካ፤ ንደቂ እስራኤል መና ዘውረድካሎም፤ ንምድሪ ብዕምባታት ዘገጽካ፤ ሰማይን ምድርን ዝፈጠርካ ፀሓይን ምድርን ዘሰናዶኻ፤ ኩሉ አባኻ ተስፋ ይገብር፤ ከማኻ መሓሪ መን ኣሎ”።

ንባባት: 1ተሰ 1:5-10፤ ያዕ 1:9-21፤ ግሓ 7:23-29፤ ማቴ 22:34-40

ምስባክ: “ጸድቅስ ከመ በቀልት ይፈሪ፤ ወይበዝሳ ከመ ዘግባ ዘሎባኖስ፤ ትኩላን እምንቱ ውስተ ቤተ እግዚአብሔር” “ጸድቃን ከም ስየ ይልምልሙ፤ ከም ጽሕዲ ሊባኖስ ይዓብዩ፤ አብ ቤተ እግዚአብሔር ዝተተኸሉ እዮም” መዝ. 92:12።

ምሕረት አምላኽ ርኢና ክንክእል እሞ አብቲ መሓሪ አምላኽ ክንምለስ ዝዕድመና ሰንበት። ንሰናይ አድኒቕ ዝክእል ሰብ አብ ዕምቕ ምስጢር ነገራት ክኣቱ አይከብዶን እዩ። ነቲ ኹሉ ዝገበረለይ አምላኽ እንታይ ሞሳ ክመልሰሉ እየ ኢልና ክንሓስብ ናይ ሎሚ ንባባትናን መዝሙርና የዘኻኸሩና። አምላኽ ፍቕሩ ገሊጹልና እዩ፤ ሎሚ ፍቕርና ክንገልጸሉ ንዕደም አሎና።

ዘሎናዮ እሞን ብማርያም አቢልና ናብ ኢየሱስ ወዳ ክንቀርብ፤ ፍቕሩ ክትገልጸልና ንሕና እውን ተአምናናን ፍቕርናን ክንገልጽ ዝሕግዘና እሞን ኢና ዘሎና። ማርያም ምስ አምላኽ ዘወሃህደና ነገራት ክንገብር አብነትና እያ። ንሳ “እቲ ኹሉ ዝኸእል አምላኽ ዓባይቲ ነገራ ገሩላይ እዩ እሞ ስሙ ቅዱስ እዩ እናበለት ክተመስግን ንሰምዓ። ንሳ ንጉዕዞ ሰማይ ሓንሳብ ምስ ሓዘቶ አይዘንግዓትን፤ ንአምላኽ ሓንሳብ ሕራይ ድላይካ ክገብር ምስ በለቶ ንድሕሪት አይመመተትን እኳ ድኣ አብ ገለ እሞን ጽንኩር ክትርድኦ አብ ዝገጠማ ተመስገን ኢላ ተቐቢላቶ፤ አብ ቀራንዮ እቲ ሓደ ወዳ አብ መስቀል ክመውት ክትርኢ እንከላ ተመስገን እያ ኢላ፤ ማርያምከስ አብ ኩሉ አብነትና ገርና ክንጉዓዝ እንተ ኸኣልና መገዲ ሰማይ ሒዝና አሎና ማለት እዩ።

ናይ ሎሚ አስተንትኖና አብ ማቴዎስ ዝጸሓፎ ብዛዕባ ፍቕሪ ዝርኢ እዩ። ቅ. አጎስጢኖስ አፍቅር እሞ ድላይካ ግበር ይብል እዚ ሓሳብ ምስ እዚ ወንጌልና ይኸይድ እዩ። አብ ታሪኽ ሰብ ብዛዕባ ፍቕሪ ዝርኢ ብዙሕ ተጻሒፉ ተደሪፉ፤ ተገጢሙ፤ አፍቀርቲ ብብዙሕ ክገልጽዎ ፈቲኖም ከምኡ ስነጥበባውያን ዕምቕ ምስጢር ፍቕሪ ክገልጹ ፈቲኖም።

አብ ቋንቋ ሃገርና ፍቕሪ ክንገልጽ ከሎና ዳርጋ ሓንቲ ቃል ኢና እንጥቀም, ፍቕሪ፤ እንከሊ፤ ሻማት፤ ኩማ ወዘተ ንብል። ቋንቋ ግሪኽ አብ ምትርጓም ሓዲስ ኪዳን ዓቢ ተራ አልኦ። ፍቕሪ ዝብል ቃል አብ ቋንቋ ግሪኽ ሓምሽተ ትርጉም አለዎ (1) eros ዝብል ፍቕሪ አብ ስምዒትን ሃረርታን ድለትን ዝምስረት። እዚ አብ ሓዲስ ኪዳን አይተጠቕሙሉን አይንረኽቡን እውን። (2) Philia አብ መንጎ አዝማድ ወይ አዕሩኽ ዝግበር ፍቕሪ፤ አብ ቅ. መጽሓፍ አብ ገለ እሞን ይጥቀሙሉ። (3) Agape እዚ አብ ሓዲስ ኪዳን ብምሉእ እንጥቀመሉ ቃል እዩ። ከም መበቆል አብ ጥንታዊ ግሪኽ ንሓፈሻዊ ፍቕሪ፤ በቲ ዝተገብረ ሕጉስ ምዃን፤ ወይ ንሓደ ነገር እኸቢርካ አብ ምሓዝ ይጥቀሙሉ ነሮም። አብ ሓዲስ ኪዳን ግን ንርእስኻ ከም መስዋዕቲ ክተቕርብ

እንከሎኝ፣ ንካልኦት ኩሉ ዘሎካ ኣብ እትህቦ ዝግለጽ ግብሪ እዩ። እቶም ካልኦት ክልተ ቃላት ዘይጥቆሙሎም እዮም (4) storge ሓፈሻዊ ፍቕሪ ንኣብነት ወለዲ ኣብ ደቆም ዘርእይዎ ፍቕሪ፣ (5) thelema ሃረርታ ሓደ ነገር ክትገብር ኢልካ እትፈጥሮ ወይ ክኣ ብዓቢ ግምት ሂብካ ኣብ ምሓዝ እተርእዮ ተገዳስነት።

ኣብዚ ንኦሳ ብዝያዳ ክነተኩሮ ዘሎና ኣብቲ ኣጋፔ ዝብል እዩ። ንርእስኻ ብምሉእ ምእንቲ ካልኦት ኢልካ እትገብር መስዋዕቲ ወይ ተወፋይነት ዝገልጽ እዩ። ኣይሁድ 613 ሕግታት ነርዎም ካብዚኦም 248 ኣውንታዊ ኣቀራርባ ዝግለጹ 365 ከኣ ብኣሉታዊ ዝግለጹ። ካብዚኦም እየናይ ዝለዓለ ቀዳምነት ከምዘለዎ ክገልጹ ብዙሓት መማህራን ሕጊ ኩሉ ጊዜ ኣብ ባይቶ ክትዕ ነርዎም። በዚ ምኽንያት እዩ ንኢየሱስ ዝሓተትዎ። ኢየሱስ ንሕቶ ክምልስ እንከሎ መጀመርያ ኣብ ዘዳ 6:5 ንእግዚአብሔር ኣምላኽካ ብኹሉ ልብኻን ብኹሉ ነፍስኻን ብኹሉ ኃይልኻን ኣፍቅሮ ዝብል እናጠቐሰ ይምልስ። እዚ እቲ ቀዳማይን ዝዓበየን ትእዛዝ እንክኸውን ካልእ ንእኡ ዝመስል ካብ ሌዋ 19:18 ንብጻይካ ከም ነፍስኻ ኣፍቅሮ ዝብል ይጠቐስ። ኣብዚ ኢየሱስ ነዚ ክልተ ትእዛዛት ኣብ ሓደ ገሩ ማዕረ ገሩ የቕርቦ። ኣብቲ ቀዳማይ ትእዛዝ ሓደ ንኣምላኽ ብኹሉ ልቡ፣ ነፍሱ፣ ኃይሉ ከፍቅሮ ከምዘለዎ እዚ ኸኣ እቲ ምሉእ ፍቕሪ ከምዝኾነ ክንርዳእ ኣሎና። ካልእ ካብኡ ዘይፍለ ንዝኾነ ሰብ ከም ርእስኻ ምፍቃር። እዚ ሓቅን ጭቡጥ ተግባራዊ ትእዛዝ ካልእ መጽናዕቲ ወይ ምርምር ዘድልዮ ኣይኮነን።

ኢየሱስ ነዚ ክልተ ትእዛዛት ኣብ ሓደ ክጥርንፎም እንከሎ ዓቢይን ኣገዳስ ነገርን ክብለና ስለ ዝደለ እዩ። ሓደ ሰብ ምስኡ ንዘሎ ሓዉ ወይ ሓፍቱ ከየፍቀረ ንኣምላኽ ከፍቅር ኣይክእልን እዩ። ከምኡ ሓደ ምእንቲ ኣምላኽ ኢሉ ወይ ንኣምላኽ ከሓጉስ ኢሉ ትእዛዝ ክሕሉ ኣይክእልን እዩ። ከፍቅር ዝደሊ ልዕሊ እዚ ክሓልፍ ኣልኦ። ሓደ ናብ ኣምላኽ ክቕርብ ብሓደ ሰብ ኣቢሉ ኣይኮነን ዝቕርብ፣ ሓደ ኣብ ኣምላኽ ዝቕርብ ኣብ ሰባት ንኣምላኽ ብምድላይ ብምርካብ ብምፍቃር እዩ። ኢየሱስ ንርእሱ ምስ ድኻታት ምስ ዕሩቓትን ጽሑዳትን ምስ ሕሙማት ምስቶም ኣብ ማእሰርቲ ዘለዉ እዩ ዘወሃሃድ። ኢየሱስ ምስቶም ብዝያዳ ፍቕርን ሓልዮትን ዘድልዮም እዩ ብዝያዳ ዝርከብ። ኢየሱስ ምስቶም መጻጉዕ ዝሓመሙ፣ ኣብቶም ኤይድስ፣ ድራግ ዝጸገሞም፣ ምስቶም ግዳም ሓደር እዩ ዝርከብ። ወላ ኣብቶም ጸላእተይ ንሕይወተይ ዘፍርሑኒ ኣብኦም እዩ ዝርከብ።

እዞም ትእዛዛት ንኣምላኽን ብጻይን ምፍቃር ዝብሉ ኣብ ትሕዝቶ እንተ ረኣና ትእዛዛት ክንብሎም ኣይንኽእልን ኢና። ፍቕሪ ፍቕሪ ክንብሎ ኣይክእልን እዩ ኣብ ነጻነትን ካብ ልቢ ዝነቐለ እንተ ዘይኮነ። ኢየሱስ ዝብሎ ዘሎ ትእዛዝ ወይ መምርሒ ዘይኮነስ ሓባራዊ ኣቀራርባ ሕይወትን ምስ ካኦት ክህልወና ዘለዎ ኣቀራርባን እዩ። ሓደ ትእዛዝ ክልተ ዘይፈላለ ክፍሊ ዘልኦ እዩ። እቲ ቀንዲ ቃል ፍቕሪ እዩ ዝብል እንተ ኾነ ሰለስተ ፍቕሪ እዩ ዘሎ። ፍቕሪ ኣምላኽ፣ ፍቕሪ ብጻይን ፍቕሪ ርእስኻን። ብርግጽ ፍቕሪ ኣምላኽ ልዕሊ ኹሉን ምንጪ ናይ ኩሉ ነገርን ሕይወትን ብቀዳምነት ዝመጽእ እዩ። ድሕሪኡ ከም ባህርያዊ ውጽኢት ክንርእዮ እንኽእል ኣብቶም ኩሎም ኣምላኽ ዝነብርን እቶም ኩሎም ኣምላኽ ዝፈጠሮምን፣ እዚ ኸኣ ንሓቶም ተኻፊልቲ ኣብ ባህርዩ ስለ ዝኾኑ ኣብ ናተይ እውን ይካፈሉ እዮም። ኣብ መጨረሻታ ናይ ገዛእ ርእስኻ ፍቕሪ። ኣነ እውን ክፍቀረ ዘሎኒ እዩ።

ነዞም ዝጠቐስናዮም ነገራት ኣብ ግብሪ ክነውዕሎም እንተ ኾና መስርዖም ክንቅይሮ ኣሎና። ናይ ገዛእ ፍቕሪ ኣብ ፍቕሪ ካልኦት ከማና ዝበሉ የብጽሓና፣ ፍቕሪ ካልኦት ከኣ ኣብ ኣምላኽ የብጽሓና። ዝኾነ ኾይኑ ፍቕሪ ርእስኻ መሰረታዊ ፍቕሪ እዩ። ብሓፈሻ ክርኣ እንከሎ ብዙሓት ንርእሶም ኣይፈትዉን። ስለምንታይ ኢና ካልኦት ብዛዕባና ክፈልጡ ዘፍርሓና? ስለምንታይ እየ ኣነ መን ምዃነይ ክነግር ዝፈርሕ? ብርግጽ እቲ ሓቂ ብዙሓት ሰባት ኣብ ውሽጦም ንገዛእ ርእሶም

ብዙሕ አይፈትዉን እዮም ካብዚ ዝተላዕለ ኸአ ሓደ ዝፈትዎም ዘሎ ወይ ክፈትዎም ዝኸእል ዘሎ ኮይኑ አይርአዮምን።

ንገዛእ ርእሰና ኣብ ምፍታው ጸገም እንተ ኣሎና ንኻልኣት ክንፈቱ ኸአ ጸገም ክህልወና እዩ። ንርእሳይ ከፍቅር ከሎኹ ከምዘለኸኸም እየ ንርእሳይ ዝቐበል፤ ነቲ ጽቡቕን ሕማቕን ኣባይ ዘሎ ካብ ካልኣት ከይሓባእኩ እየ ዝቐበል። ካልኣት ብዛዕባይ ዝብልዎ ኣይግድሰንን እዩ። ሰባት ብዛዕባይ ገለ ዝብሉ እንተ ኹይኖም እዚ ጸገምም እምበር ጸገመይ ኣይኮነን። ከምዚ ክኸውን እንከሎ ብዛዕባይምን ብዛዕባ ዘድልዮም ነገራት ክሓስብ ብዙሕ ጊዜ ኣሎኒ። ድሕርዚ ብነጻነት ክረኽቦምን ብዛዕባይም ክግደስን ነጻነት ኣሎኒ። ብሓጺሩ ከምቲ ኣነ ዝነብሮ ንብጻየይ ከፍቅሮ ክጅምር እኽእል ምኽንያቱ ንርእሳይ ስለ ዘፍቅር።

ድሕርዚ ንአምላኽ ምፍቃር ዝብል ሕቶ ኣሎ። ኣምላኽ ኣፍቅረካ እየ ምባል ዝቐለለ ነገር እዩ። እንተ ኹን ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና ብዛዕባ ንአምላኽ ምፍቃር ዝብል ኣብ ሕይወተይ ፍቕሪ እንታይ ከምዝኾነ ተመክሮ ዘይብለይ እንተ ኹይነ ንሰባት ምፍቃርን ብሰባት ምፍቃርን ከቢድ እዩ። ኣነ ንአምላኽ ከፍቅር ዝኸእል ተመክሮ ፍቕሪ ክህልወኒ እንከሎ ጥራሕ እዩ፤ ማለት ኣብ ዕለታዊ ሕይወተይ ዘሎኒ ርክብ ምስ ርእሳይን ምስ ሰባትን እዩ ኣብ ፍቕሪ ኣምላኽ ዘሳገረኒ። ፍቕሪ ኣብ ዘለዎ ኣምላኽ ኣሎ። ምሉእ ሕይወተይ ኣብ ባሕር ፍቕሪ ክፍቀር ይክአል እዩ ከምኡ ክውሃብን ተቐባልነት ክረክብ ይኸእል እዩ።

ድሕርዚ ትእዛዛት ኢየሱስ ክነለልዮም ንኸእል። ኣብ ሕይወተይ ብኻልእ ሰብ ከምዝፍቀር ብዕምቆት ክርእዮን ክፈልጦን እኽእል ከምኡ ፍቕሪ ኣምላኽ በዚ ሰብ ገሩ ይመጸኒ ከምዘሎ ከስተውዕል እኽእል። ኩሉ ሓቀኛ ፍቕሪ መግለጺ ህላዌ ኣምላኽ ኣብ መንጎና እዩ። ፍቕሪ ኣብ ዘለዎ ኣምላኽ ኣሎ። ብዙሕ ጊዜ ኣምላኽ ኣባይ ዘለዎ ፍቕሪ ዝገልጸለይ በቶም ኣብ ሕይወተይ ተራ ዘለዎም ሰባት ገሩ እዩ ዝገልጸ። ንሱም ከፍቅሩኒ እንከለዉ የፍቅረኒ፤ ንአምላኽ ዘፍቅሮ ንአኣቶም ከፍቅር እንከሎኹ እዩ። ከምዚ ክኸውን እንከሎ ኣብ መጨረሻታ ስለስተ ፍቕሪ ዘይኮነ ሓደ ፍቕሪ እዩ ዘሎ።

ኣብ መወዳእታ ክንፈልጦ ዘሎና እዚ ፍቕሪ እዚ ዓለማዊ ወይ ሥጋዊ ፍቕሪ ኣይኮነን። እዚ ፍቕሪ እዚ ከምቲ ኣብ ዘፀአት 22:20-26 እንንብቦ ንነፍሲ ወከፍ ሰብ ማዕረ ገርና ብሓቅን ፍቕርን ክንርእን ክነኸብርን እንከሎና እዩ። እዚ ክሳብ እቶም ሕማቕ ዝገብሩን ወላ ክሳብ እቶም ክጎድኡና ዝሓስቡ የጠቓልል። ኣብ ውሽጢ ልቢ ነፍስወከፍ ሰብ ኣትዩ ነቲ ዝጸበቐ ንካልኣት ክትሓስብ። ከምቲ ቅ. ጳውሎስ ንሰብ ተሰሎንቄ ዝብሎ ኣብ ማእከልኩም እንከሎና እንታይ ዓይነት ሕይወት ንነብር ከምዝነበርና ትዕዘቡ ነርኩም ኢኹም፤ ነቲ ቃል ብምቐባልኩም ሰዓብትናን ስዓብቲ ጎይታናን ኮንኩም። እዚ መሰረት ወይ ሕመረት ስብከተ ወንጌል እዩ። እዚ ንሰባት ክርስትያን ምግባር ምጥማቕም ጥራሕ ኣይኮነን፤ ብህድኣት ቀስ ኢላክ ንሰባት ምምርሖም ንአምላኽ ዝረኽቡሉ መገዲ ከምዝሕዙ ምግባር፤ ኣምላኽ ክሳብ ክንደይ ከምዘፍቅሮም ምግባር ከምኡ ኣብቶም ዘፍቅርዎም ንአምላኽ ከምዝረኽቡ ምግባር።

ኣነ ንርእሳይ መን ምዃነይ ዝብል ኣነ ንኻልኣት መን ምዃነይ ከምኡ ካልኣት ንኣይ መን ምዃኖም እሞ ሽዑ ኩልና ብሓባር ከምቲ ንሱ ኣባና ዝመጽእ ንሕና ኣብ ኣምላኽ ክንከይድ።

ፍቕሪ እምብእር መሰረት ሕይወት እዩ፤ ፍቕሪ እንተ ዘየለ ብዓቢኡ ኣምላኽ የለን ድሕሪኡ ኩሉ ኣባና የለን፤ ኣምላኽ ዘይብሉ ሕይወት ሰላም ቅሳነት ዕብየት ሓልዮት ምክብባር መሰል ኮታስ ኩሉ ይጎድሎ። መለልዩ ክርስትያን ፍቕሪ እዩ፤ ንኻልእ ክነፍቅር ትእዛዝ እዩ ምኽሪ ኣይኮነን። እምብእር ንአምላኽን ንሓውናን ንሓፍትናን ክነፍቅር ትእዛዝ ኣምላኽ እዩ።

ማርያም አደና ወደይ ዝበለኹም ግበሩ ክትብለና ከላ ተፋቕሩ ተምሓሓሩ ሰላም ግበሩ ልዕሊ ኹሉ ንኣምላኽ ኣፍቅሩ እያ እትብለና እሞ ኦ ማርያም አደና ኣብ ፍቕሪ ወድኽን ኣብ ፍቕርኽን ከም እንኣቱ ግበርና እናበልና ንለምና። ጸሎታን ልመንኣና ኣብ ኩሉ ፍቕርን ሰላምን ወዳ የውርደልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ